

Siffror i stället för gissningar

Berättelse

Hur många människor bor i Sverige? Hur mycket kostar maten i år? Det är frågor som många vill veta svaret på. Men i stället för att gissa kan man slå upp svaret. I Sverige finns en myndighet som heter SCB. SCB betyder Statistiska centralbyrån.

SCB samlar in och räknar fakta om Sverige. Det kallas statistik. Statistik är siffror som visar hur något ser ut. SCB tar till exempel fram siffror om hur många som bor i landet, om priser och om arbete. När en siffra kommer från SCB kan man lita på den.

SCB är väldigt gammalt. Myndigheten grundades 1858. Men Sverige har räknat sin befolkning ännu längre. Redan på 1700-talet började man räkna hur många som bodde i landet. Det är en av världens äldsta statistik om en befolkning.

På internet finns SCB:s webbplats. Den heter scb.se. Där kan vem som helst söka och läsa fakta gratis. Du behöver inte gissa hur många som bor i en stad eller hur mycket priserna har gått upp. Du kan titta själv.

Det är bra att veta. Ibland tror människor saker om Sverige som inte stämmer. Då kan riktiga siffror hjälpa. Fakta är bättre än gissningar.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
myndighet	ett kontor som staten har för att sköta något viktigt
statistik	siffror som visar hur något ser ut, till exempel hur många
befolkning	alla människor som bor i ett land
fakta	sådant som är sant och går att kontrollera
grunda	starta något nytt, till exempel en myndighet
pris	hur mycket en sak kostar
webbplats	en sida på internet
gratis	något som inte kostar pengar
lita på	tro att något är sant och rätt
gissa	säga ett svar utan att veta säkert

Läsförståelsefrågor

1. Vad är SCB?
 1. En affär som säljer mat.
 2. En myndighet som samlar in och räknar fakta om Sverige.
 3. En skola för vuxna.
2. Vad betyder ordet "statistik" i texten?
 1. Siffror som visar hur något ser ut.
 2. En sorts kaffe.
 3. Ett land i Europa.
3. Var kan man hitta SCB:s siffror?
 1. Bara på ett kontor i Stockholm.
 2. På webbplatsen scb.se, gratis.
 3. Man måste betala mycket pengar.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. SCB grundades 1858.
 2. Man måste betala för att läsa fakta på scb.se.
 3. Sverige har räknat sin befolkning sedan 1700-talet.
5. Varför säger texten att fakta är bättre än gissningar? Svara med egna ord.

Facit

1. 1. En myndighet som samlar in och räknar fakta om Sverige.
2. 1. Siffror som visar hur något ser ut.
3. 1. På webbplatsen scb.se, gratis.
4. 1. ja b) nej (det är gratis) c) ja
5. Exempel på svar: Med riktiga siffror vet man vad som är sant. Om man bara gissar kan man tro fel saker om Sverige.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Enkel introduktion till begreppet statistik och till en svensk myndighet. Tema: samhälle och välfärd, samt källkritik – att söka verifierbar fakta i stället för att gissa. Fråga 5 kräver en första, enkel slutsats. Låt eleverna fundera på var man hittar pålitliga siffror om deras egna länder, och om en sådan myndighet finns där.

Diskussionsfrågor

- Vilken siffra om Sverige skulle du vilja slå upp? Varför?
- Finns det en myndighet som samlar fakta i ditt land? Vad heter den?
- Varför är det bra att fakta är gratis för alla?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en sak du har hört om Sverige. Är du säker på att den stämmer, eller skulle du vilja kontrollera den?

Källor och faktagranskning

- SCB – Om SCB / SCB:s verksamhet: <https://www.scb.se/om-scb/>
- SCB:s historia: <https://www.scb.se/om-scb/scbs-verksamhet/scbs-historia/>
- SCB – Hitta statistik: <https://www.scb.se/hitta-statistik/>
- Statistiska centralbyrån – Wikipedia: https://sv.wikipedia.org/wiki/Statistiska_centralbyr%C3%A5n

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: SCB står för Statistiska centralbyrån och är den svenska statistikmyndigheten, som ansvarar för Sveriges officiella statistik – tillförlitliga siffror om landet. SCB grundades 1858 och ersatte den äldre Tabellkommissionen. Sverige har räknat sin befolkning mycket länge: arbetet med Tabellverket började 1749, vilket räknas som en av världens äldsta sammanhängande befolkningsstatistik. SCB tar fram statistik om bland annat befolkning, priser och inflation (konsumentprisindex, KPI), arbete och arbetslöshet (AKU) samt ekonomi (BNP). SCB samordnar systemet för officiell statistik, där omkring tjugo myndigheter ansvarar för statistik inom sina egna områden. SCB har kontor i Solna och i Örebro. På [scb.se](https://www.scb.se) kan vem som helst gratis söka verifierad fakta om Sverige. OSÄKERHET/VIKTIG SKILLNAD: Det är Valmyndigheten ([val.se](https://www.val.se)) som genomför valen, räknar rösterna och rapporterar det officiella valresultatet. SCB tar fram statistik OM väljare och valda (t.ex. valdeltagande) och gör Partisynptiundersökningen (PSU), som sedan 2023 görs i maj varje år. PSU är en undersökning av åsikter, inte ett val, och mäter inte exakt samma sak som ett valresultat. Texterna får alltså inte ge intryck av att SCB räknar rösterna. Exakta aktuella siffror (folkmängd, inflation, arbetslöshet) ändras hela tiden; texterna anger därför inga fasta siffror utan hänvisar eleven till att slå upp dagsaktuella värden på [scb.se](https://www.scb.se). Antal anställda och exakt antal statistikområden varierar över tid och beskrivs ungefärligt eller utelämnas.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.